

SOOVITUSED

NÕUKOGU SOOVITUS,

13. juuli 2010,

liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta

(2010/410/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Aluslepingus on sätestatud, et liikmesriigid peavad käsitlema oma majanduspoliitikat kui ühise huvi küsimust ning kooskõlastama selle nõukogus. Kooskõlas aluslepingu sätetega on Euroopa Liit välja töötanud ja rakendanud poliitika koordineerimise vahendid eelarvepoliitika jaoks (stabiilsuse ja kasvu pakt) ning makromajandusliku struktuuripoliitika jaoks.
- (2) Aluslepingus on sätestatud, et nõukogu võtab liikmesriikide poliitika suunamiseks vastu tööhõivesuuniste ja majanduspoliitika üldsuuniste.
- (3) 2000. aastal algatatud Lissaboni strateegia tugines tõdemusele, et Euroopa Liidul on ülemaailmsel konkurentsi, tehnoloogia arengut, keskkonnaprobleeme ja vananevat elanikkonda silmas pidades vaja tõsta tööhõivet, tootlikkust ja konkurentsivõimet, suurendades samal ajal ka sotsiaalset ühtekuuluvust. Lissaboni strateegia uus etapp käivitati 2005. aastal pärast vahekokkuvõtet, mis tõi kaasa suurema keskendumise majanduskasvule ning rohkemate ja paremate töökohtade loomise.
- (4) Majanduskasvu ja tööhõivet käsitlev Lissaboni strateegia aitas kujuneda konsensusel liidu majandus- ja tööhõivepoliitika üldise suuna kohta. Strateegia raames võttis nõukogu 2005. aastal⁽¹⁾ vastu ja vaatas 2008. aastal⁽²⁾ läbi nii majanduspoliitika üldsuuniste kui ka tööhõivesuuniste. 24 suunises sätestati riiklike reformikavade

alusel, kirjeldades üldjoontes olulisemaid makro- ja mikromajanduslikke ning tööturu reformide prioriteete liidus tervikuna. Kogemused näitavad siiski, et neis suunistes ei seatud piisavalt selgeid prioriteete ja et nende vahelised seosed oleksid võinud olla tugevamad. See piiras suuniste mõju liikmesriikide poliitika kujundamisele.

- (5) 2008. aastal alanud finants- ja majanduskriisi tagajärjel kadus märkimisväärne arv töökohti, vähenes potentsiaalne toodang ja halvenes rängalt riigi rahandus. Euroopa majanduse elavdamise kava⁽³⁾ on sellele vaatamata aidanud liikmesriikidel kriisiga võidelda, osalt koordineeritud stimuleerivate fiskaalmeetmete abil, ning euro on pakkunud makromajanduslikule stabiilsusele vajalikku tuge. Kriis on seega näidanud, et majanduspoliitika koordineerimine liidu tasandil võib anda märkimisväärsed tulemusi, kui seda tugevdada ja see tegelikkuses toimivaks muuta. Kriis tõi selgelt esile ka liikmesriikide majanduse ja tööturgude tiheda omavahelise sõltuvuse.
- (6) Komisjon tegi ettepaneku koostada uueks aastakümneks uus strateegia – Euroopa 2020. aasta strateegia,⁽⁴⁾ mis võimaldaks liidul kriisist tugevamana välja tulla ning suunata oma majandus aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu teele. Asjaomaste suuniste all loetletud viis peamist eesmärki on ühised eesmärgid, mis suunavad liikmesriikide ja liidu tegevust, võttes arvesse liikmesriikide suhtelist lähteasendit ja eripära. Liikmesriigid peaksid tegema vajalikke jõupingutusi riiklike eesmärkide saavutamiseks ja kõrvaldama majanduskasvu takistavad kitsaskohad.
- (7) Osana laiahaardelistest majanduskriisist väljumise strateegiast peaksid liikmesriigid rakendama ambitsioonikaid reformikavasid, et tagada makromajanduslik stabiilsus ja riigi rahanduse jätkusuutlikkus, parandada konkurentsivõimet ning vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust ja parandada tööturu toimimist. Kriisile reageerimiseks rakendatud ajutised meetmed tuleks siis, kui majanduse elavnemine on kindel, koordineeritud viisil vastavalt olukorrale kaotada. Fiskaalstiimulite kaotamist tuleks koordineerida stabiilsuse ja kasvu pakti raames.

⁽¹⁾ KOM(2005) 141.

⁽²⁾ KOM(2007) 803.

⁽³⁾ KOM(2009) 615, 19.11.2009.

⁽⁴⁾ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

- (8) Euroopa 2020. aasta strateegiast juhindudes peaksid liikmesriigid ja liit rakendama reforme, mille eesmärk on arukas majanduskasv, st selline majanduskasv, mis tugineb teadmistele ja innovatsioonile. Reformid peaksid olema suunatud hariduse kvaliteedi parandamisele ja selle kõigile kättesaadavaks tegemisele, teadusuuringute ja ettevõtete tegevuse tulemuslikkuse tugevdamisele ning regulatiivse raamistiku täiustamisele, et edendada innovatsiooni ja teadmussiiret kogu liidus. Samuti peaksid need ohutama ettevõtlikkusele ja aitama muuta loovad ideed innovaatilisteks toodeteks, teenusteks ja protsessideks, mis toovad endaga kaasa majanduskasvu, kvaliteetsed töökohad, territoriaalse, majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse, ning aitama tõhusamalt kaasa Euroopa ja üleilmsete ühiskondlikke probleemide lahendamisele. Sellega seoses on hädavajalik kasutada maksimaalselt ära info- ja kommunikatsioonitehnoloogia poolt pakutavaid võimalusi.
- (9) Liidu ja liikmesriikide poliitika eesmärgiks peaks olema jätkusuutliku majanduskasvu saavutamine, muu hulgas reformikavade abil. Jätkusuutlik majanduskasv tähendab majanduskasvu ja ressursside kasutamise vahelise seose kaotamist, energia- ja ressursitõhuga, jätkusuutliku ning konkurentsivõimelise majanduse ülesehitamist, kulude ja tulude õiglast jaotumist ning Euroopa juhtiva rolli ärakasutamist uute protsesside ja tehnoloogia, sealhulgas keskkonnahoidliku tehnoloogia väljatöötamisel. Liikmesriigid ja liit peaksid rakendama vajalikke reforme kasvuhooonegaaside heidete vähendamiseks ja ressursside tõhusaks kasutamiseks, mis aitab samuti hoida ära keskkonnaseisundi halvenemist ja bioloogilise mitmekesisuse vähendamist. Samuti peaksid nad parandama ettevõtluskeskkonda, stimuleerima keskkonnasõbralike töökohade loomist ja aitama ettevõtetel moderniseerida oma töötsuibaasi.
- (10) Lisaks sellele peaks liidu ja liikmesriikide reformikavade poliitika eesmärgiks olema kaasav majanduskasv. Kaasav majanduskasv tähendab sidusa ühiskonna ülesehitamist, mis võimaldab inimestel muutusteks ette valmistuda ja nendega toime tulla, et nad saaksid ühiskonnas ja majanduses aktiivselt osaleda. Liikmesriikide reformid peaksid kõrvaldama eelkõige naiste, vanemate töötajate, noorte, puudega inimeste ja seaduslike siserändajate eest takistused tööturul osalemisel, tagades seega juurdepääsu tööturule ja võimalused sellel osaleda kogu inimese eluea jooksul ning vähendades sel viisil vaesust ja sotsiaalset tõrjutust.
- Kõigis neis poliitikates peaksid nad võtma arvesse võrdõiguslikkuse aspekte. Samuti peaksid nad tagama, et majanduskasvust saadavad hüved jõuaksid kõigi kodanike ja piirkondadeni. Liikmesriikide reformikavade keskmes peaks seega olema tööturu tõhusa toimimise tagamine, investeerides edukasse üleminekusse ühelt töölt teisele, asjakohaste oskuste arendamise ja töökohade kvaliteedi tõstmisesse ning tööturu killustumise, struktuurse tööpuuduse ja tööturult kõrvalejäämise vastu võitlemisse, tagades samal ajal vaesuse vähendamiseks piisava ja jätkusuutliku sotsiaalse kaitse ning aktiivse kaasatuse, pidades samal ajal kinni kokku lepitud eelarve konsolideerimisest.
- (11) Olulise elemendina peaksid liikmesriigid ja liit jätkama ja laiendama jõupingutusi oma regulatiivse raamistiku edasiseks täiustamiseks, eelkõige Euroopa ettevõtete jaoks. Tugevdades oma aruka reguleerimise vahendeid, peaksid liikmesriigid ja liit tagama, et õigusaktid on hästi läbi mõeldud ja proportsionaalsed, et need vaadatakse korrapäraselt läbi ja nendest ei tulene tarbetut halduskoormust. Jätkuvalt jääb prioriteediks halduskoormuse vähendamise eesmärkide saavutamine.
- (12) Liidu ja liikmesriikide struktuurireformid võivad majanduskasvule ja töökohade loomisele tõhusalt kaasa aidata, kui need suurendavad liidu konkurentsivõimet maailmajanduses, avavad uusi võimalusi Euroopa eksportijatele ja pakuvad konkurentsivõimelist juurdepääsu olulistele importressurssidele. Reformide juures tuleks seetõttu arvesse võtta nende mõju konkurentsivõimele väljaspool liitu, et edendada Euroopa majanduskasvu ja osalemist avatud ja õiglastel turgudel kogu maailmas.
- (13) Euroopa 2020. aasta strateegia peab tuginema Euroopa ja riikide tasandi poliitika integreeritud kogumile, mida liikmesriigid ja liit peaksid rakendama täies ulatuses ja sarnases tempos, et avalduks koordineeritud struktuurireformide positiivne vastastikune mõju ja et Euroopa poliitika annaks järjekindlama panuse strateegia eesmärkidesse, võttes arvesse riikide lähtepositsioone.
- (14) Käesolevad suunised on küll adresseeritud liikmesriikidele ja liidule, kuid Euroopa 2020. aasta strateegiat peaks rakendama partnerluses kõigi riiklike, piirkondlike ja kohalike ametivõimudega, tehes tihedat koostööd parlamentide ning samuti tööturu osapoolte ja kodanikuühiskonna esindajatega, kes annavad oma panuse riiklike reformikavade väljatöötamise, rakendamisse ja strateegiat käsitlevasse üldisesse teavitustöösse.
- (15) Euroopa 2020. aasta strateegia tugineb arviliselt vähematele suunistele, mis asendavad varasemad 24 suunist ning käsitlevad tööhõive ja üldisi majanduspoliitika küsimusi ühtsel viisil. Käesolevale soovitusel lisatud liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika suunised on oma põhiolemuselt seotud liikmesriikide tööhõivepoliitika suunistega. Koos moodustavad need Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuunised.

(16) Kõnealused uued koondsuunised on kooskõlas Euroopa Ülemkogu järelustega. Koondsuunistes antakse liikmesriikidele täpsed juhised riiklike reformikavade määratlemiseks ja reformide rakendamiseks, võttes arvesse vastastikust sõltuvust ja kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga. Suunised on aluseks võimalikele riigipõhiste soovitustele, mida nõukogu võib liikmesriikidele esitada; majanduspoliitika üldsuuniste puhul on need aluseks ka hoiatustele, mida komisjon võib majanduspoliitika kohta esitada juhul, kui riigipõhiste soovituste suhtes ei ole võetud piisavaid järelmeetmeid.

(17) Kõnealused suunised peaksid jääma kuni 2014. aastani stabiilseks, et tagada keskendumine meetmete rakendamisele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Liikmesriigid ja vajadusel Euroopa Liit peaksid võtma oma majanduspoliitikas arvesse lisas esitatud suuniseid.
2. Liikmesriigid peaksid töötama riiklikud reformikavad välja kooskõlas eesmärkidega, mis on sätestatud Euroopa 2020. aasta strateegia koondsuunistes.

Brüssel, 13. juuli 2010

Nõukogu nimel
eesistuja
D. REYNERS

LISA

Liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuunised**1. suunis: riigi rahanduse kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse tagamine**

Liikmesriigid peaksid jõuliselt rakendama stabiilsuse ja kasvu paktiga ettenähtud eelarve konsolideerimise strateegiaid ning eelkõige soovitusi, mis on liikmesriikidele adresseeritud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames ja/või maksebilansi toetuse korral vastastikuse mõistmise memorandumites. Eelkõige peaksid liikmesriigid saavutama kooskõlas nõukogu soovitustega eelarve konsolideerimise ning täitma oma keskpika perioodi eesmärged vastavalt stabiilsuse ja kasvu paktile. Ilma et see piiraks stabiilsuse ja kasvu pakti õiguslikku raamistikku, tähendab see enamiku liikmesriikide jaoks, et nad peaksid saavutama aastase struktuurse konsolideerimise, mis ületab oluliselt sihttaseme 0,5 % sisemajanduse koguproduktist (SKP), kuni võlasuhe on hakanud kindlalt vähenema. Eelarve konsolideerimine peaks algama hiljemalt 2011. aastal ning varem mõnedes liikmesriikides, kus see majanduslikke asjaolusid arvestades on asjakohane, tingimusel et komisjoni prognoosid osutavad jätkuvalt majanduse elavnemisele ja abist sõltumatuks muutumisele.

Eelarve konsolideerimise strateegiate väljatöötamisel ja rakendamisel peaksid liikmesriigid keskenduma kulude piiramisele ning seadma prioriteediks majanduskasvu soodustavad kuluvaldkonnad, nagu hariduse, oskused ja töölase konkurentsivõime, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni, ja investeerima võrkudesse, millel on positiivne mõju tootlikkusele, vajadusel näiteks kiirsesse internetiühendusse, energia- ja transpordivõrgu ühendustesse ning infrastruktuuri. Kui maksusid võib olla vaja tõsta, siis peaks seda tegema ühendatult meetmetega, mille eesmärk on muuta maksusüsteemid tööhõivet, keskkonda ja majanduskasvu soosivaks, nihutades näiteks maksukoorma keskkonda kahjustavale tegevusele. Maksu- ja toetuste süsteemid peaksid andma paremaid stiimuleid selleks, et töötamine tasuks ennast ära.

Lisaks sellele peaksid liikmesriigid tugevdama riiklikku eelarveraamistikku, tõhustama avaliku sektori kulutuste kvaliteeti ja parandama riigi rahanduse jätkusuutlikkust, eelkõige kindlameelselt võlga vähendades, reformides elanikkonna vanusega seotud riiklike kulutusi, nagu pensionid ja tervishoiualased kulutused, ning rakendades poliitikat, mis aitab kaasa tööhõive ja tegeliku pensioniea tõstmisele tagamaks, et elanikkonna vanusega seotud riiklikud kulutused ja sotsiaalhooldussüsteemid oleksid rahaliselt jätkusuutlikud.

Eelarve tõhusus ja riigi rahanduse kvaliteet on olulised ka liidu tasandil.

2. suunis: makromajandusliku tasakaalu taastamine

Liikmesriigid peaksid vältima eelkõige jooksevkonto, varaturgude ning leibkondade eelarvete ja ettevõtlussektori bilanssidega seonduvast arengust tulenevat jätkusuutamatut makromajanduslikku tasakaalustamatust. Liikmesriigid, kelle jooksevkonto positsioon on püsiva konkurentsivõime tõttu või muudel põhjustel tugevalt tasakaalustamatu, peaksid kõrvaldama selle olukorra põhjused, võttes meetmeid näiteks fiskaalpoliitika, palkade arengu, toote- ja finantsteenuste turgedega seonduvate struktuurireformide (sealhulgas tootlikkust suurendava kapitali voog), tööturu (kooskõlas tööhõivesuunistega) või mis tahes muus poliitikavaldkonnas. Sellega seoses peaksid liikmesriigid looma palgaläbirääkimiste süsteemide ja tööjõukulude arengu jaoks õiged raamtingimused, mis on kooskõlas hinnastabiilsuse ja keskpika ajavahemiku tootlikkuse suundumustega ning vajadusega vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust. Avaliku sektori asjakohast palkade kujundamist tuleks vajadusel käsitleda kui olulist signaali, et tagada erasektoris palgatõusu piiramine, mis on kooskõlas vajadusega parandada konkurentsivõimet. Palkade kujundamise raamistik, sealhulgas miinimumpalgad, peaks võimaldama palkade kujundamise protsesse, mille juures võetakse arvesse oskuste erinevust ja kohaliku tööturu tingimusi ning mis vastavad riigi eri piirkondade, sektorite ja ettevõtete vaheliste majandustulemuste olulistele erinevustele. Sotsiaalpartneritel on selles valdkonnas oluline roll. Suure jooksevkonto ülejäägiga liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, mille eesmärk on rakendada ellu struktuurireforme, mis aitavad tugevdada potentsiaalset majanduskasvu ja seega sisenõudlust. Makromajandusliku tasakaalustamatuse käsitlemine, sealhulgas liikmesriikides, aitaks samuti saavutada majanduslikku ühtekuuluvust.

3. suunis: tasakaalustamatuse vähendamine euroalal

Liikmesriigid, mille rahaühik on euro, peaksid käsitlema jooksevkonto positsioonide suuri ja püsivaid kõrvalekaldeid ja muud makromajanduslikku tasakaalustamatust kui ühise huvi küsimust ja vajaduse korral võtma kiireloomulisi meetmeid selliste tasakaalustamatuste vähendamiseks. Meetmeid on vaja võtta kõikides euroala liikmesriikides, kuid poliitiliste probleemide laad, olulisus ja pakilisus erinevad oluliselt, sõltuvalt vaadeldavast riigist. Pidades silmas nõutava kohandamise haavatavusi ja ulatust, on poliitilisi meetmeid iseäranis kiiresti vaja võtta liikmesriikides, kus jooksevkonto puudujääk on

püsivalt suur ja konkurentsivõime on märkimisväärselt langenud. Nad peaksid saavutama jooksevkonto puudujäägi märkimisväärse püsiva vähenemise. Need euroala liikmesriigid peaksid samuti püüdma vähendada tööjõu ühikukulusid, võttes arvesse tootlikkusalaseid arenguid piirkondlikul, sektori- ja ettevõtte tasandil, ning tugevdama konkurentsivõimet kaubaturgudel. Suure jooksevkonto ülejäägiga liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, mille eesmärk on rakendada ellu struktuurireforme, mis aitavad tugevdada potentsiaalset majanduskasvu ja seega sisenõudlust. Samuti peaksid euroala liikmesriigid võtma meetmeid, et vältida mis tahes muu makromajandusliku tasakaalustamatuse vastu, nagu erasektori võlgade ülemäärane kuhjumine ja inflatsioonierinevused. Tuleks kõrvaldada institutsioonilised takistused hindade ja palkade paindlikule kohanemisele turutingimustega. Makromajanduslikku tasakaalustamatust tuleks tähelepaneklikult jälgida euroühuses, kes peaks vajadusel tegema parandusmeetmete ettepanekuid.

4. suunis: teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetamise optimeerimine, teadmiste kolmnurga tugevdamine ning digitaalmajanduse potentsiaali vallandamine

Liikmesriigid peaksid läbi vaatama oma riiklikud (ja piirkondlikud) teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni süsteemid, tagades tõhusad ja piisavad avaliku sektori investeeringute raamtingimused stabiilsuse ja kasvu paktiga ettenähtud eelarve konsolideerimise strateegiate raames (1. suunis), orienteerides need majanduskasvu suurendamisele ning samas käsitledes vajaduse korral kulutõhusalt olulisimaid ühiskondlikke probleeme (sealhulgas energeetika, ressursitõhusus, kliimamuutus, bioloogiline mitmekesisus, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus, elanikkonna vananemine, tervishoid ja julgeolek). Eelkõige peaksid avaliku sektori investeeringud aitama edendada teadus- ja arendustegevuse erasektori poolset rahastamist. Reformid peaksid edendama tippteadmisi ja arukat spetsialiseerumist, tugevdama ülikoolide, teadusasutuste ning avaliku-, era- ja kolmanda sektori osalejate nii riigisisest kui ka rahvusvahelist koostööd ning tagama teadmiste levikut võimaldavate infrastruktuuride ja võrgustike väljaarendamise. Teadusasutuste juhtimist peaks parandama, et muuta riiklikud teadussüsteemid kulutõhusamaks ja tootlikumaks. Sel eesmärgil tuleks moderniseerida ülikoolides tehtavaid teadusuuringuid, arendada välja maailmatasemel infrastruktuurid ja teha need kättesaadavaks, edendada teadlaste ja üliõpilaste huvipakkuvaid karjäärivõimalusi ning teadlaste ja üliõpilaste liikuvust. Rahastamist ja hankemenetlusi peaks kohandama ja lihtsustama, aidates vajaduse korral hõlbustada piiriülest koostööd, teadmussiiret ja tulemuspõhist konkurentsi, tuginedes koosmõjule ja saavutades suuremat väärtust.

Liikmesriikide teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni poliitika peaks otseselt käsitlema riiklike võimalusi ja probleeme ning võtma arvesse liidu konteksti, et suurendada võimalusi avaliku ja erasektori vahendite ühendamiseks valdkondades, kus liit annab neile lisaväärtust, kasutades ära koosmõju liidu vahenditega, mis võimaldab saavutada piisava mastaabi ja vältida killustumist. Liikmesriigid ja liit peaksid kaasama innovatsiooni kõigisse asjakohastesse poliitikavaldkondadesse ja edendama innovatsiooni (sealhulgas mittetehnoloogilist innovatsiooni) laiemas tähenduses. Teadusuuringute ja innovatsiooni tehtavate erainvesteeringute edendamiseks peaksid liikmesriigid ja liit parandama raamtingimusi, mis seonduvad eelkõige ettevõtluskeskkonna ning turgude konkurentsivõime ja avatusega ning kultuuri- ja loomemajanduse suure majandusliku potentsiaaliga, kombineerides vajaduse korral kulutõhusaid maksusoodustusi, sõltuvalt iga liikmesriigi maksualasest määrguruumist, ja muid rahastamisvahendeid meetmetega, mis hõlbustavad juurdepääsu erakapitali (sealhulgas riskikapitali) vormis rahastamisele, lihtsustavad juurdepääsu VKEde jaoks, suurendavad nõudlust, eelkõige öko-innovatsiooni valdkonnas (sealhulgas keskkonnasõbralike riigihangete ja koostalitlusvõimeliste standardite kaudu), edendavad innovatsioonisõbralikke turgusid ja eeskirju ning tagavad intellektuaalomandi tõhusa, taskukohase ja tegeliku kaitse ja haldamise. Kolmnurga kõik kolm külge (haridus – teadus – innovatsioon) peaksid üksteist vastastikku toetama ja täiendama. Kooskõlas 8. ja 9. suunisega peaksid liikmesriigid varustama inimesed laialdaste oskustega, mis on vajalikud igasuguses vormis innovatsiooni (sealhulgas öko-innovatsiooni) jaoks, ning püüdma tagada piisava ülikooli lõpetanute arvu loodusteaduste, matemaatika ja tehnoloogia erialadel.

Liikmesriigid ja liit peaksid kehtestama asjakohased raamtingimused laialdaselt kättesaadavate veebipõhist sisu ja veebipõhiseid teenuseid pakkuva digitaalse ühtse turu kiireks arenguks. Liikmesriigid peaksid edendama kiire internetiühenduse kui teadmiste juurdepääsu ja nende loomise osalemise jaoks hädavajaliku vahendi arengut ja kasutuselevõttu. Riiklikest vahenditest rahastamine peaks olema kulutõhus ning olema suunatud turuprobleemide lahendamisele. Poliitikavaldkondades tuleks järgida tehnoloogia neutraalsuse põhimõtet. Liikmesriigid peaksid eelkõige avaliku sektori ehitustööde suurema koordineerimise abil püüdma vähendada võrgustike väljaehitamise kulusid. Liikmesriigid ja liit peaksid edendama kaasaegsete ja kättesaadavate veebipõhiste teenuste väljatöötamist ja kasutamist, muu hulgas e-valitsuse, elektroonilise allkirjastamise, elektroonilise identifitseerimise ja elektrooniliste maksete edasiarendamise kaudu; toetama aktiivset digitaalühiskonnas osalemist, eelkõige edendades juurdepääsu kultuurilisele sisule ja teenustele, muu hulgas meedia ja digitaalsete kirjaoskuse kaudu; ning edendama turvalisuse ja usalduse õhkkonda.

Euroopa Liidu peamine eesmärk, mille alusel liikmesriigid kehtestavad oma riiklikud eesmärgid, on parandada tingimusi teadus- ja arendustegevuse jaoks, eelkõige eesmärgiga tuua kombineeritud avaliku ja erasektori investeeringute tase 2020. aastaks 3 protsendini SKPst. Komisjon töötab välja teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni intensiivsust kajastava näitaja.

5. suunis: ressursitõhususe parandamine ja kasvuhoonegaaside vähendamine

Liikmesriigid ja liit peaksid kehtestama meetmed, et edendada majanduskasvu ja ressursside kasutamise vahelise seose kaotamist, pöörates keskkonnaprobleemid majanduskasvu võimalusteks ning kasutades oma loodusvarasid tõhusamalt, mis aitab samuti kaasa keskkonnaseisundi halvenemise takistamisele ja bioloogilise mitmekesisuse tagamisele. Nad peaksid rakendama vajalikke struktuurireforme, et olla edukad uute ettevõtjalaste ja tööhõive võimaluste loomisel suureneva ülemaailmse süsinikdioksiidi heidete piiramise ja piiratud ressursside kontekstis. Liit ja liikmesriigid peaksid veel pingutama, et kiirendada integreeritud ja täielikult toimiva energia siseturu loomist, et võimaldada kitsaskohtadeta elektrienergia- ja gaasivooge. Heidete vähendamiseks ja energiatõhususe parandamiseks peaksid liikmesriigid kasutama laialdaselt turupõhiseid vahendeid, toetades väliskulude arvessevõtmise põhimõtet, sealhulgas maksustamist, ja muid tõhusaid toetusvahendeid, et vähendada heiteid ja kohaneda paremini kliimamuutustega, toetama kulutõhusal viisil jätkusuutlikku majanduskasvu ja tööhõivet ja ressursitõhusust, looma stiimuleid taastuenergia ja süsinikuvaeste kliimamuutustele vastupanuvõimeliste tehnoloogiate kasutamiseks ning suunduma ümber keskkonnasõbralikumatele ja omavahel ühendatud transpordiliikidele ning edendama energiasäästu ja ökoinnovatsiooni. Liikmesriigid peaksid järk-järgult lõpetama keskkonnanahjulike toetuste andmise ning tagama neist tulenevate kulude ja tulude õiglase jaotamise.

Liikmesriigid ja liit peaksid kasutama regulatiivseid, mitteregulatiivseid ja maksuvahendeid, näiteks liidu tasandi nõudeid toodete ja ehitiste energiatõhususele, märgistamist ja keskkonnanahjulikke riigihanked, et luua stiimuleid väljakujunenud tootmis- ja tarbimistavade kulutõhusaks üleminekuks, edendada ringlussevõttu, minna üle energia- ja ressursitõhusale ning ohutule ja püsivale vähem CO₂-heidete tekitavale majandusele, ning tagada areng jätkusuutlikuma transpordi ning ohutu ja puhta energiatootmise suunas, maksimeerides samal ajal neis valdkondades üleeuroopalist koosmõju ning võttes arvesse jätkusuutliku põllumajanduse panust. Liikmesriigid peaksid otsustavalt töötama arukate, ajakohastatud ja täielikult omavahel ühendatud transpordi- ja energia infrastruktuuride väljaarendamise suunas ning kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaid kooskõlas 4. suunisega, et kindlustada tootlikkuse kasv, tagada infrastruktuuriprojektide koordineeritud rakendamine ning toetada avatud, konkurentsivõimeliste ja integreeritud võrguturgude arengut.

Euroopa Liidu peamine eesmärk, mille alusel liikmesriigid kehtestavad oma riiklikud eesmärgid, on vähendada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkogust 1990. aasta tasemega võrreldes 20 % võrra; suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu liidu energia lõpptarbimises 20 protsendini; ning astuda samme energiatõhususe suurendamiseks 20 % võrra; liit on kohustunud tegema otsuse vähendada tingimusliku pakkumisena 2012. aastale järgnevat perioodi käsitlevasse ülemaailmsesse ja terviklikku kokkuleppesse 2020. aastaks heitkoguseid 30 % võrreldes 1990. aasta tasemega, tingimusel et ka teised arenenud riigid kohustuvad vähendama heitkoguseid võrreldaval määral ning et arengumaad annavad piisava panuse vastavalt nende kohustustele ja võimalustele.

6. suunis: ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna parandamine ning tööstusbaasi moderniseerimine ja arendamine, et tagada siseturu täielik toimimine.

Liikmesriigid peaksid tagama, et turud toimiksid kodanike, tarbijate ja ettevõtjate huvides. Tagades tarbijate kaitse, peaksid liikmesriigid ja liit kehtestama prognoositavad raamtingimused ning tagama hästi toimivad, avatud ja konkurentsivõimelised toote- ja teenuste turud. Eelkõige peaks nende meetmete eesmärk olema ühtse turu ja reguleerimissüsteemi süvendamine, eelkõige finantssektoris, ning ülemaailmsel tasandil finantsturgude võrdsete võimaluste edendamine, ühtse turu ja konkurentsieeskirjade tõhus rakendamine ja jõustamine ning vajaliku füüsilise infrastruktuuri väljaarendamine, pidades silmas ka piirkondlike erinevuste vähendamist.

Tuleks edasi arendada siseturu välismõõdet, eesmärgiga tõhustada kaubandust ja investeerimist. Seoses ühtse turuga tuleb pöörata nõuetekohast tähelepanu, et pakutakse piisavalt üldist huvi pakkuvaid teenuseid. Liikmesriigid peaksid jätkama ettevõtlikkeskkonna parandamist, kaasajastades riigi juhtimist, parandades ettevõtete üldjuhtimist, kõrvaldades allesjäänud tõkked ühtsele turule, vähendades tarbetut halduskoormust ning vältides tarbetute uute koormuste tekitamist, kohaldades aruka reguleerimise vahendeid, muu hulgas koostalitlusvõimeliste e-valitsuse teenuste edasiarendamise kaudu, kõrvaldades maksutõkked, toetades väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd), parandades nende juurdepääsu ühtsele turule kooskõlas Euroopa väikeettevõtlusalgatusega „Small Business Act” ja põhimõttega „kõigepealt mõtle väikestele”, tagades stabiilsed ja integreeritud finantsteenuste turud, hõlbustades rahastamisele juurdepääsu, edendades intellektuaalomandi õigustele juurdepääsu ja nende kaitsmise tingimusi, toetades VKEde rahvusvahelistumist ja edendades ettevõtlikkust, sealhulgas naisettevõtlust. Riigihanked peaksid edendama innovatsiooni, eelkõige VKEde puhul, ning toetama üleminekut ressursi- ja energiatõhusale majandusele (kooskõlas 5. suunisega), järgides sealjuures avatud turu, läbipaistvuse ja tõhusa konkurentsi põhimõtteid.

Liikmesriigid peaksid toetama tänapäevast, innovatiivset, mitmekesist, konkurentsivõimelist, süsinikuvaest ning ressursi- ja energiatõhusat tööstusbaasi, tehes seda osaliselt mis tahes vajaliku restruktureerimise hõlbustamise kaudu kulutõhusal viisil ning täielikus kooskõlas liidu konkurentsieeskirjade ja muude asjaomaste eeskirjadega. Sellega seoses peaksid liikmesriigid muutma liidu vahendite osas prioriteete. Liikmesriigid peaksid tegema tööstusettevõtete ja sidusrühmadega tihedat koostööd, et anda panus liidu juhtivasse rolli ja konkurentsivõimesse ülemaailmses jätkusuutlikus ja kaasavas arengus, eelkõige soodustades äriühingute sotsiaalset vastutust, tehes kindlaks kitsaskohti ning võimaldades muutusi.
